

Tuore tutkimus osoittaa:

Näyttöpäätetyölasit lisäävät tehokkuutta ja tuottavuutta

Erityistyölasit helpottavat näyttöpäätetyöntekijän näkemistä ja ehkäisevät rasittumista. Työterveyslaitoksen johtamassa tutkimuksessa osoitettiin, että erityistyölasit myös nopeuttavat lukemista. Työnantaja puolestaan hyötyy erityistyölasien hankinnasta työn tuottavuuden paranemisena. Lisäksi työntekijöiden näkemiseen liittyvät rasitusoireet vähenevät.

Liki kolme neljäsosaa Suomen työssäkäyvistä työntekijöistä käyttää tietokonetta työssään. Heistä puolet käyttää tietokonetta yli neljä tuntia päivässä. Näyttöpäätetyön aiheuttaman silmien rasituksen helpottaminen sopivilla silmälasilla koskettaa siis suurta joukkoa suomalaisia. "Erityistyölaseista hyötyvät varsinkin ikääntyvät työntekijät", kertoo tutkimusta johtanut ylilääkäri, dosentti **Markku Sainio** Työterveyslaitoksesta. "Erityistyölasit ovatkin yksi konkreettinen keino, jolla voidaan vähentää tietokoneen ääressä istuvien ikääntyvien työntekijöiden työn kuormitusta ja parantaa jaksamista sekä suoriutumista".

Lisää työtehoa

Tutkimuksessa mitattiin erityistyölasien vaikutusta Kelan näyttöpäätetyöntekijöiden näkötehokkuuteen ja hyvinvointiin. Erityistyölasien tuoma hyöty pystyttiin nyt ensimmäistä kertaa osoittamaan näkötesteillä. Testeissä käytettiin turkulaisen silmätautien erikoislääkärin, LT **Markku Leinosen** kehittämää Reading Navigator -menetelmää. Koehenkilöiden lukunopeutta mitattiin sanan tunnistukseen käytettynä aikana. Tutkimus osoitti, että lukunopeus oli yli neljä prosenttia nopeampi erityistyölaseilla. Se vastaa yhden työpäivän aikana yli viittä sivua luettua tekstiä. Lukunopeus parani erityistyölaseilla huomattavasti erityisesti hitailla lukijoilla. Tutkimus osoitti, että suuri osa työntekijöistä hyötyy näyttöpäätetyöskentelyä varten suunnitelluista erityistyölaseista.

Erityistyölasit lisäävät myös työntekijän subjektiivista hyvinvointia. Osallistujille teetetyssä kyselytutkimuksessa tuli selvästi esille, että näyttöpäätetyö erityistyölaseilla rasitti vähemmän silmiä. Huonosta päänasennosta ja hankalista katselusuunnista voi silmien rasittumisen lisäksi aiheutua kehon rasittumista ja särkyä. Erityistyölasien käyttö paransi yleis- ja näköergonomiaa.

Kannattava investointi

Päätetyöntekijän näkötehokkuuden paraneminen voidaan muuttaa euroiksi laskemalla kuinka paljon lyhyemmässä ajassa sama työ voidaan suorittaa tai kuinka paljon suurempi työpanos voidaan suorittaa samassa ajassa. Tutkimukseen liittyvän selvityksen mukaan työlasien hankintameno vuonna 2010 oli keskimäärin 283 € (alv 0 %) ja työlasien käyttöaika 2,5 vuoden jaksossa 3780 työtuntia.

Työnantaja säästää kahden ja puolen vuoden käyttöaikana lähes yhden kuukauden työpanosta vastaavan palkkasumman tuottavuuden paranemisena. Jos koetilanteessa mitattu näkösuoriutumisen paraneminen muutetaan käytännön työolosuhteissa suoriutumiseen, työlasit maksaisivat itsensä takaisin alle kolmessa kuukaudessa.

Erityistyölasien hankinta ja käyttö perustuvat Valtioneuvoston päätökseen näyttöpäätetyöstä (VnP 1405/93). Päätös velvoittaa työnantajan hankkimaan pääasiallisesti näyttöpäätetyötä tekeville työntekijöille erityistyölasit, jos näkemisen ongelmia ei voida ratkaista muun ergonomian keinoin ja jos tavanomaiset yleislasit eivät ole työhön sopivat. Työterveyshuolto antaa tällöin lähetteen optikolle tai silmälääkärille näöntutkimukseen ja erityistyölasien tarvearviointiin.

Tutkimus tehtiin vuosina 2008–2010 ja siinä olivat mukana Optisen Alan Tiedotuskeskus, Työterveyslaitos, Turun yliopisto ja Kansaneläkelaitos.

Lisätiedot:

Toimitusjohtaja, optikko, KM Taru Korja, Optisen Alan Tiedotuskeskus, puh. 040 5039 111,
taru.korja@optometria.fi

Optikko Ilkka Liukkonen, Suomen Optikkoliikkeiden Liitto ry, puh. 0400 500 146,
ilkka.liukkonen@optometria.fi

Tutkimusraportti on kokonaisuudessaan luettavissa alla olevasta linkistä
[Erityistyölasien vaikutus näkösuoriutumiskykyyn ikääntyvillä näyttöpäätetyöntekijöillä](#)

Optisen alan tiedotuskeskus www.optometria.fi

